

orð og myndir:
Dagmy Joensen

Eivind Vilhelm, varabispur:

— Mítt arbeiði gjøgnum 40 ár í kirkjunar arbeiði hevur verið so ríkt, at tað ikki kann sigast í orðum. Tá eg fyrri 17 árum síðani varð heiti á meg um at stilla upp til varabispæmbætið, kendi eg tað sum ein heiður, men eg visti ikki, hvat tað innibær. Í dag kenni eg tað sum eina gávu, at hava fingið loyvi at virka í hesum starvi.

Eivind Vilhelm, varabispur:

Vit hava trúarfrælsi í Føroyum

— og skulu verja henda rættin at trúgva og biðja til Gud, eftir tí sannføring, sum tann einstaki kennir fyri rætt

Tú hugsar ikki, at Eivind Vilhelm, varabispur, hevur so nógv at gera, at tað knípur við at halda ásettum tíðina. Meðan varabispurin tosar við prestar og onnur fólk, sum leita sær ráð, eru stundir at sessast í hugnaliga bispagarðinum, sum - uttan samanbering - líkast einum ríkmansheimi í onkrari sjónvarpsending. Eivind Vilhelm kemur brosandi og fyrkomandi innar. Hann umber seg og heldur, at ikki er altíð so lætt frammanundan at siga, nær stundir eru at tosa við blaðfólk, í hesum føri. Tú handar honum spurningarnir, sum eru gjørdir frammanundan og varabispurin brosar og ristir høvdið, men fær at vita, at tað er upp til hann sjálfan, um hann vil svara øllum spurningum. - Ja góða, men nakrar av teimum haldi eg, at tú skalt strika!

Lívsjáltandi

Eivind Vilhelm er sera positivur maður, bert fyrri at nevna eitt dømi: - Fólk siga, at verðurlagið í Føroyum er so vánaligt. Tað haldi eg ikki, - tað snýr seg bert um at lata seg í - alt eftir hvussu veðrið er!

Og um at varðveita hjúnarlagið: - Áður noktaði eg at gifta fólk í kirkjuni, sum høvdu slitið hjúnarband áður. Tað gjørdi eg út frá tí sjónarmiði, at vit áttu at varðveita hjúnarlagið, og tí børnini hóast alt vildu hava bæði foreldrini hjá sær. - Í dag gifti eg fólk sum hava livað saman og eiga børn - eisini fyrri at varðveita hjúnarlagið. Eg haldi at tað er synd fyrri børnini um foreldrini ikki eru gift, t.d. tá børnini fara í skúla. Hetta eru bert einstøk dømi um sjónarmið og um royndir hjá einum persóni at fylgja við tíðini og ikki bert durva í embættistryggleikanum.

Eivind Vilhelm varð borin í heim í Vági tann 26. apríl 1923. Foreldrini vóru Maria og John Pauli Vilhelm, og tey fingi fimm børn - tveir synir og tríggjar døtur. Pápin hevði postflutningin í sunnaru heil í Suðuroy, og Eivind Vilhelm heldur, at hann vaks upp í ógvuliga góðum heimi. Eivind Vilhelm: - Vit vóru so heppin at omma búið heima hjá okkum, og eg haldi at hon ríkaði okkum børn so ómetaliga nógv. Øll børn skuldu átt eina

ommu heima. Hon var góð í ráðum, uggaði og hjálpti okkum. Serliga minnst eg tann lívsvisdóm, sum omma gav víðari til okkum børn. Nóg av tí sum hon lærði okkum, minnst eg enn.

Ov smæðin

Eivind Vilhelm gekk í skúla í Vági og tá var eisini preminerskúli har, men tá prógvtøkna skuldi fara fram, nýddust vágsbørn á Tvøroyri til próvtøku, tí tað var einasta bygd í Suðuroy, sum hevði próvtøkurættindi. - Í august 1939 fór eg 16 ára gamal til Danmarkar at ganga í studentaskúla. Nógvir føroyingar fóru niður um ta mundið, og Karl Nolsøe og eg komu á Rungsted kostskúla, har so nógvir føroyingar hava verið. - Longu í september brast kríggis á og í apríl 1940 vóru Danmark hersett, og sambandið til Føroya varð kvett. - Tað var ógvuliga óhugnaligt, og tú longdist illa heim, men tibatvar var Dánjal Jákup bróður, sáli, í Danmark og hann stuðlaði og hjálpti mær tey truplu árin. - Tað gjørdi hann nú allar dagar. - Eg fekk studentsprógv í 1942 og eg haldi ongantíð,

at eg ivaðist í, hvat eg skuldi útbúgva meg til. - Eg var ógvuliga smæðin og tordi ongantíð at nevna tað, men hugur mín var til gudfrøðiliga lesturin og eg fór beinleiðis á lærda háskúlan, tá eg hevði fingið studentsprógv. - Eg las teologi í tvey ár og fekk tað tey nevndu forpróvan, og tá var kríggis á, og vit sluppu aftur til Føroya. Eg var vikarur í skúlanum í Vági eitt ár, og fór síðani aftur til Danmarkar at gera meg lidnan við lesturin.

Á sumri 1949 varð Eivind Vilhelm liðugur at lesa teologi og fekk beinanvegin áheitan frá kirkjuráðnum um at søkja sum kallsappellanur við kirkjuna í Hvalba. - Eg hevði ongantíð verið í Hvalba. Tá í tíðini var ikki so lætt at ferast millum bygdur, sum í dag. Áttalan var annars at fara út at ferast, tí eg helt, at eg átti at siggja og uppliva eitt sindur meira, áðrenn eg fór til verka sum prestur, men tá áheitanin kom, kendi eg tað sum mína skyldu, at taka av. Eg bleiv í prestvígur í Danmark og kom heim til Føroya og 5. mai 1950 varð eg innsett sum kallsappellanur í Hvalba. - Eg minnst at tað var so

ónaturliga gott veður henda dagin. Sóln sken oman og niðan og bátarnir komu av Tvøroyri, Sandvík og Vági.

Bústaður mín bleiv í prestagarðinum í Leirum, og gamli presturin Gulak Jacobsen var nærmasti granni. - Eg var so ungur og kendi ikki so nógv til víðurskiptini, sum ein prestur hevði um at vera. Gulak Jacobsen var royndur, gamal prestur og var mærlig ein dyggur stuðul í byrjanini. Í 1954 fór presturin á Tvøroyri úr starvi og eg varð útnevndur sóknarprestur har 1. apríl 1954. Har var eg til og fekk varabispæmbætið í 1973.

Tungar lötur

Hvussu var tað at virka sum prestur, tá syrgiligar hendingar vóru - eitt nú at skula jarða ung fólk og børn? - Eg nýðist at viðganga, at tað er tað torførasta í arbeiði mínum. Tá tú virkar í lítlum samfelag, har tú kennir øll fólk, er tað sum at missa síni egnu. - Nú vita vit, at gomul fólk skulu doyggja og at tað er náttúrligt, hóast tungt í lötuni. Tá tað eru ung fólk og børn, so stendur nógv á einum.

Tað er umráðandi at eingin merkir nakað á prestinum. Hann skal vera róligur og skal ikki vísa sínar kendslur. Tað tekur fast, men tú roynir at vera sterkur, annars er eingin uggi til teirra, sum hava mist.

Hvur tú gjørt tær nakrar serliga reglur, tá boð hevur verið eftir tær í slíkum fornum? - Eg havi altíð syrgt fyrri at hava ein góðan boðskap at bera teimum, sum sita eftir við sorgini. Eg royni at finna orð í skriftunum, sum kunnu tala til teirra. Síðan royni eg út frá skriftsöðinum at bera teimum ein sannferdigan boðskap. Tað er strævið men neyðugt arbeiði at gera slíka talu og tey syrgjandi eru við tær í sinninum meðan tú arbeiðir. - Slíkt arbeiði er torført og tað verður ongantíð gjørt við handahógv - heldur hinvegin - tað verður torførari við árunum.

- Torførasta uppgávan sum prestur á bygd hevði, var at bera deyðsboð til tey avvarandi, tá vanlukka var hend. Tá kendi eg meg sjúkan inn á sálina. Eg havi ikki orð fyrri, hvussu tað kendist. Hóast eg

